

la humanitat

Fundador: LLUÍS COMPANYS

Organ d'Esquerra Republicana de Catalunya - 2.^a quinzena de Desembre del 1945 - 11 Epoca - Núm. 6 Donatiu: 2 Pessetes

AVUI FA DOTZE ANYS!

EVOCACIÓ D'UNA FIGURA AUGUSTA

25 de desembre del 1933!... Macià, el President de la Generalitat de Catalunya, ha mort! Ha mort, però, resistint i defensant-se. Ha resistit el mal que, finalment, el va abatre i va defensar coratjosament la seva vida, gelós d'ella i com si no volgués abandonar-la per tan poca cosa, com poca cosa era, per a ell, un mal que niava dintre seu ja feia unes quantes dècades i que mai no li havia privat de llançar-se ardidament a l'acció i al combat per tal d'abastar la idea que batejava en ell i que, en els darrers temps de la seva vida, s'havia començat a besllumar com a cosa real, efectiva...

El cadàver de Macià va aixecar un esclat sentimental que va permetre posar de manifest, com mai en la vida política del nostre poble no s'havia donat, la sensibilitat catalana. I encara que, de vegades, solament per esperit gregari, les multituds, compactes i sense esma, avançin i es moguin neguitoses, amb ocasió de la mort del nostre primer President, la multitud catalana va donar proves de posseir una consciència, una voluntat i un sentiment que es traduïen i es resumien en un sol anhel: fer efectiu el compromís moralment contret amb el finat il·lustre i fer factible, cada dia més factible, per tant, la llibertat de Catalunya, que equival a dir, a concepte nostre, la llibertat dels catalans.

27 de desembre del 1933!... Han desfilat, una vegada més, les gernacions ciu-



tadanes pels carrers de la urb barcelonina. Però aquesta vegada, les banderes no eren pas flamejants ni marxaven, tampoc, aquelles gernacions, mogudes pel ritme joïós d'un aire de festa. Pel contrari, en aquesta darrera manifestació un esperit de tristor i de desconsol planava pel damunt del seguici, llarg i inacabable, que acompanyava, compungidament, un fèretre posat damunt un armó d'artilleria i escortat marcialment per elements uniformats que, avui, a nosaltres, ens assalta el dubte de creure si algun d'aquells, en arribar el 18 de ju-

liol del 1936, va prendre part en la traïció comesa contra la voluntat, absolutament sobirana, del poble de Catalunya, fidelment i lleialment interpretada i recollida per l'enteresa i la integritat política de Francesc Macià i Llussà.

Es clar que, ara, vist amb perspectiva històrica, comprenem que certs honors retus per determinats elements al nostre President Macià, no passaven d'ésser, a l'hora postrera, altra cosa que honors formularis i de protocol. Comparats, però, aquells honors, amb els que ferventment, devotament, emocionadament, el poble va retre-li, resalta, encara més la diferència d'esperitualitat que mou i empeny els catalans a allunyar-se de totes les institucions, armades o per armar, que refusen el contacte popular i no persegueixin cap més finalitat que junyir l'esperit expansiu i liberal de les munions ciu-

tadanes a l'esperit absolutista i dominador de les castes feudals i militaristes.

Macià, fou el capdill popular. Com a tal, va pertànyer i pertany, avui, llur esperit, enterament al poble. Siguem-li addictes, sempre i més que mai, puix que ell, va infondre's la idea d'una Catalunya amb dignitat i llibertat plena i absoluta!

25 de desembre del 1945!... Davant la realitat política d'avui, la qual no ens enerva ni ens fa defallir, hem de conservar tota l'enteresa del nostre sentiment. Han passat coses; han passat coses per